

котами, особливо, бездомними. Відсутність елементарних знань про небезпеку та шляхи зараження збудником цієї інвазії спричинюють зростання захворюваності серед людей.

У зв'язку із високою ураженістю цуценят та можливою загрозою для людей, вивчення питання щодо токсокарозу у собак вважаємо актуальним. Тому, метою нашої роботи було вивчити протипаразитарну ефективність препарату «Мілпразон» у цуценят за токсокарозу.

Для виконання даної роботи нами було створено групу із 6-ти цуценят віком від 2-х до 6- міс., яким проводили пероральне застосування антигельмінтика «Мілпразон для цуценят та дорослих собак віком до 5 кг» у дозі 1 табл. на тварину масою від 1 до 5 кг (0,5 мг мільбеміцину оксим і 5 мг празиквантелу на 1 кг маси тварини).

Контроль антигельмінтної ефективності препарату здійснювали за результатами копрологічного дослідження флотаційним методом за Дарлінгом у модифікації Г. О. Котельникова і В. М. Хренова з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри. Дослідження виконували на базі ветеринарної клініки «Real Vet» м. Бровари. Гельмінтоовоскопічне дослідження проб фекалію проводили на 4- добу після застосування препарату у дозі 0,5 мг мільбеміцину оксим і 5 мг празиквантелу на 1 кг маси тварини.

До складу антигельмінтика «Мілпразон» входить діюча речовина мільбеміцину оксим (група макроциклічних лактонів), що згубно впливає на личинок та імаго нематод, паразитуючих в шлунково-кишковому тракті та діюча речовина празиквантел (група піразинізохіноліну), яка активна щодо цестод та нематод.

Критерієм визначення протипаразитарної ефективності даного антигельмінтика було вивчення показників екстенсефективності та інтенсефективності.

За гельмінтоовоскопічного дослідження проб фекалій цуценят хворих токсокарозом встановили, що до лікування інтенсивність інвазії становила в середньому 35,2 яєць в 1 грамі фекалій. На 4-у добу після застосування антигельмінтного препарату проводили оцінку якості дегельмінтизації шляхом повторного дослідження проб фекалій від оброблених тварин. За гельмінтоовоскопічного дослідження проб фекалій яєць токсокар не було виявлено, що є підтвердженням 100 % ефективності антигельмінтного препарату «Мілпразон». Обов'язково, всім цуценяткам було проведено повторну обробку антигельмінтиком з інтервалом 10 діб.

Згідно результатів власних досліджень, антигельмінтний препарат «Мілпразон» забезпечує 100 % терапевтичну ефективність щодо токсокарозу у цуценят та може бути рекомендованим для лікування тварин за даного захворювання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Небещук Л.В., Артеменко Л.П., Небещук О.Д. Токсокароз – сучасний стан проблеми. 2016. URL: <https://www.biotestlab.ua/articles/toksokaroz-suchasnii-stan-problemi/>
2. Бахур Т.І., Антіпов А.А., Гончаренко В.П., Соловійова Л.М. Токсокароз собак і котів: навчальний посібник. Біла Церква, 2018. 54 с.

УДК 619:616.993.192.66:636.7

ПОЗДНЯКОВА П.Е., магістрантка
Науковий керівник – **КОЗІЙ Н.В.**, кан. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
natalia.kozii@btsau.ua

ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА ДИРОФІЛЯРІОЗУ

Дирофіляріоз собак паразитарна хвороба спричинена нематодами роду *Dirofilaria*. Хвороба поширена в Україні, зокрема реєструється і в місті Миколаїв. За лікування хворих тварин, залежно від перебігу,

використовують препарати етіотропної дії з групи органічних препаратів миш'яку та антибіотиків групи макроциклічних лактонів.

Ключові слова: дирофіляріоз, собаки, лікування.

Дирофіляріоз (*Dirofilariasis*, з лат. – “зла нитка” це гельмінтозне захворювання, що викликається нематодами роду *Dirofilaria*. Зараження тварин дирофіляріями, відбувається при укусі комарами, які інфіковані мікрофіляріями від хворих тварин. Протягом 10–28 днів після зараження з мікрофілярій розвиваються личинки, які залежно від виду збудника мігрують під шкіру або до серця, де потім розвиваються дорослі особини [1].

Дана хвороба поширена в Україні і за кордоном [2-4]. У ветеринарній клініці Лорд міста Миколаїв були проведені дослідження на захворюваність собак дирофіляріозом. Аналізували дані за 2 роки. За цей час до клініки надійшло 2010 собак, з них у 20 тварин діагностували важкий і у 10 – легкий перебіг хвороби. Всі пацієнти захворіли і приходили до клініки наприкінці весни і протягом усього літа. В цей час дуже поширені комарі, які є проміжним живителем для збудника хвороби, ними також можуть бути і блохи.

У собак реєструють два різновиди дирофілярій. *D.immitis* – статевозрілі паразити цього виду локалізуються у легеневих артеріях та правих відділах серця, викликаючи серцево-легеневу форму захворювання. *D.repens* – дорослі особини цього виду паразитують у підшкірній клітковині та м'язах, викликаючи шкірну форму хвороби [5].

У клініці діагностують захворювання трьома способами. Перший – експрес тест, для якого потрібно кілька крапель крові тварини з вени. Результат тесту готовий через п'ять хвилин. Другий спосіб використовують з метою уточнення діагнозу, для того, щоб виявити збудника. Відбирають кров у пацієнта з підозрою на дирофіляріоз, і досліджують під мікроскопом. Позитивний результат це наявність мікрофілярій у полі зору. Під час проведення ехокардіографії у хворих тварин у просвіті легеневих артерій чи правого передсердя часом можуть візуалізуватися дорослі особини дирофілярій, це і є ознакою інвазії.

Після встановлення остаточного діагнозу, фахівці клініки роблять призначення на лікування тварини. За важких форм хвороби лікування проводиться визначеним протоколом у клініці, яке триває близько трьох місяців. Протягом усього лікування тварина перебуватиме під наглядом ветеринарних фахівців клініки. Для ефективності лікування власник тварини повинен забезпечити, щоб собака була мало активна, з метою уповільнення поширення збудника по організму. Також господар повинен ретельно виконувати рекомендації з протоколу лікування. Основним препаратом етіотропної дії, який використовують у ветеринарній клініці Лорд м. Миколаїв за важкого перебігу хвороби, є меларсоміну дигідрохлорид. Це препарат із групи органічних з'єднань миш'яку, як і тіацетарсамід натрію, який тривалий час використовувався також за дирофіляріозу. Меларсомін, на відміну від тіацетарсаміду має ряд позитивних фармакокінетичних характеристик, хоча залишається досить токсичним для хворих собак. Так меларсомін у 5 разів довше утримується в організмі та має кліренс у 3 рази нижчий ніж у тіацетарсаміду [6]. У ветеринарній клініці Лорд, терапію меларсоміном проводять у три етапи. Препарат вводять внутрішньом'язево в дозі 2,5 мг на кг ваги тварини тричі з інтервалом один місяць. Після повного курсу лікування, приблизно через місяць, проводять діагностичні дослідження на виявлення збудника використовуючи експрес тест або досліджують кров під мікроскопом, щоб з'ясувати чи повністю одужав пацієнт.

За легкого перебігу та з профілактичною метою за дирофіляріозу собак у клініці успішно використовують препарати макроциклічних лактонів, переважно із вмістом селамектину, як діючої речовини. Співробітники клініки також проводять просвітницьку роботу серед власників собак щодо дирофіляріозу. Їм рекомендують профілактично обробляти своїх вихованців препаратами з групи макроциклічних лактонів перед початком льоту комарів за 2-5 місяців, та в період активного льоту комарів тричі з інтервалом 48 годин.

Висновок. У ветеринарній клініці Лорд м. Миколаїв проводиться належна діагностика та лікувально-профілактичні заходи за дирофіляріозу собак.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дахно І. Філяріатози – проблема ветеринарної та гуманної медицини/І. Дахно та ін. Ветеринарна медицина України. К., 2003. № 2. С. 19–20.
2. Епізоотична ситуація за дирофіляріозу собак в умовах мегаполісу м. Харків/Р. Lyulin et al. Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування. 2018. (2). Р. 115–119. DOI:10.31890/vttrp.2018.02.30
3. Arbune M., Dobre, M. Dirofilariosis and emergent human parasitosis in Romania. Acta Parasitol., 2015. - Vol.60, P. 485-487.
4. Recent advances on *Dirofilaria repens* in dogs and humans in Europe /G. Capelli et al. Parasites & Vectors. 2018. Vol. 11. P. 663–670.
5. Василик Н.С. Морфофункціональні зміни та адаптаційно-компенсаторні реакції в організмі собак за дирофіляріозу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спец. 16.00.02 «Патологія, онкологія та морфологія тварин». К., 2004. 22 с.
6. Дахно Ю.І. Дирофіляриоз у собак – диагностика, лечение и методы борьбы. 2012. URL:<https://animals.kharkov.ua/uk/node/426>

УДК 636.2 «464».09:616.993.19

ЦУКУНОВ І.А., магістрант

Науковий керівник – **АНТИПОВ А.А.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

antipov_anatolii@ukr.net

КРИТОСПОРИДИОЗ ТЕЛЯТ ТА ЛІКУВАННЯ ТВАРИН ЗА ЦІЄЇ ІНВАЗІЇ

Анотація. Було встановлено, що криптоспоридіозна інвазія широко розповсюджена серед телят до 3-х місячного віку і екстенсивність інвазії становила 23,5 % при інтенсивності інвазії 23,4±2,4 ооцист у 10 полях зору мікроскопа. Найбільш ефективним препаратом за цієї інвазії виявився бровітакоксиду (ТОВ НВФ «Бровафарма») у дозі 1,5 г/10 кг маси тіла з водою упродовж 5 діб двома курсами з інтервалом 5 днів і він становив 100 %.

Ключові слова: телята, криптоспоридії, лікування, розповсюдження, екстенсивність інвазії.

Актуальність теми. Паразитарні хвороби телят, спричинені найпростішими, завжди були і залишаються складним питанням для фахівців ветеринарної медицини. До таких хвороб телят належить криптоспоридіоз [1].

У телях хворих на криптоспоридіоз клінічна картина проявляється діареєю, анемією, гіпопротеїнемією, виснаженням та загибеллю [2]. Відмічено, що ураження молодняка на окремій фермі може мати характер генералізованої або локальної епізоотії, а загибель телят досягати 18–20 % [3].

Практикуючі лікарі ветеринарної медицини віддають перевагу тим протипаразитарним препаратам, які окрім лікувальних властивостей, мають ще й імуностимулюючу дію на організм тварин [4, 5]. У зв'язку з цим, одним із важливих критеріїв оцінки сучасних протипаразитарних препаратів є їх властивість не викликати у найпростіших звикання за тривалого використання.

Таким чином, не зважаючи на проведені певні наукові дослідження, криптоспоридіоз телят і нині не втрачає своєї актуальності. Так не в повній мірі встановлено поширення криптоспоридіозу у господарстві. Не повністю з'ясовані вікова і сезонна динаміка інвазій, особливості патогенезу та ефективність лікувальних препаратів.

Мета роботи – встановити поширення криптоспоридіозу телят в умовах господарства ПСП АФ „Світанок” Васильківського району Київської області та визначити ефективність лікувальних препаратів.

Для досягнення мети поставлено такі задачі: встановити поширення криптоспоридіозної інвазії серед телят; з'ясувати вікову та сезонну динаміку; встановити ефективність бровітакоксиду та його вплив на морфологічні і біохімічні показники крові;

Об'єкт дослідження – криптоспоридіоз телят.